فيضانِ امام جعفر صادق رحمۃ اللہ علیہ

سنڌي

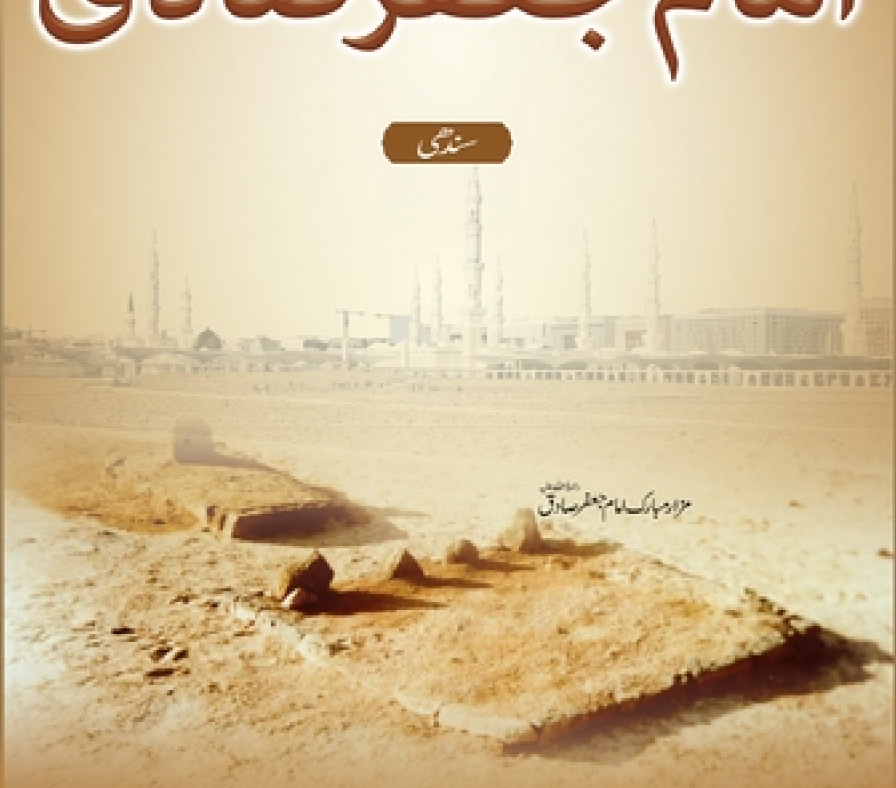

شيخ طريقت، امير اهلسنت، باني دعوتِ اسلامي، حضرت علامه مولانا ابو بلال

محمد الياس عطار قادري رضوي

دامت برکاتهم العالية

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَ الصَّلٰوةُ وَ السَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي ڇڏيو اِنْ شَآءَاللہ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَاالْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي پنهنجي رحمت نازل فرماءِ! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص۴۰ دار الفکر بيروت)

طالب غم مدينہ بقيع و مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ هڪ ڀيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: فيضانِ امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللہِ عَلَيْه

ڇاپو پهريون: جمادي الآخر فيبروري 2022ع

تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبة المدينہ عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينہ بابُ المدينہ ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي بہ هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائن

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائنڊنگ ۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن تہ مڪتبة المدينہ سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، اميرِ اهلسنّت، بـاني ءِ دعوت اسـلامي، حضـرت عـلامہ

دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جو رسالو

فيضانِ امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاهه ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه

محله سوداگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: translation@dawateislami.net

فهرست

فيضانِ امام جعفر صادق رَحۡمَۃُ اللهِ عَلَيۡه 1
دعاءِ عطار 1
درود شريف جي فضيلت 1
غيبي انگورءِ چادرون 1
امام جعفر صادق رَحۡمَۃُ اللهِ عَلَيۡه جو تعارف 3
مبارڪ شجرهءِ نسب 4
امام جعفر صادق رَحۡمَۃُ اللهِ عَلَيۡه جو شان 5
”عرس جعفر“ جي 7 حرفن جي نسبت سان امام جعفر صادق رَحۡمَۃُ اللهِ عَلَيۡه جا 7 واقعا 5
(1) لذيذ ترين کجورون 5
(2) پنجاه حجن جي دُعا 6
(3) مُئل جانور زنده ڪري ڇڏيو 6
(4) گم ٿيل چادر ملي وئي 7
(5) جنت ۾ گهر 8
(6) مک ڇو پيدا ڪئي وئي 9
(7) عاجزي جي عظيم مثال 9
ڪجھ مبارڪ عادتون 11
ٿي عبادتون 11
صوفي ڪير؟ 12

شانِ صديقِ اڪبرؓ فاروقِ اعظم بزبانِ امام جعفر صادق (رضی اللہ عنھم) 13
اُن شخص سان منهنجو ڪو تعلق ناهي 14
امام جعفر صادقؒ موت جي ياد 15
پنج طرح جا ماڻهو 16
خوف کان حفاظت جو نسخو 17
رجب جا ڪونڊا 17
فرمانِ حضرت عبداللّٰه بن مسعود رضی اللہ عنہ 18
مصيبتون پري ٿينديون آهن 19
مزيدار کير ڄمائڻ جو طريقو 19
”رجب جا ڪونڊا“ ڪهڙي تاريخ تي ڪريون؟ 20
ڏينهن مقرر ڪرڻ 20
”فيضانِ جعفر“ جي 9 حروف جي نسبت سان 9 فرامينِ امام جعفر صادق رحمۃ اللہ علیہ 21
وصالِ باڪمال 23
منقبت امام جعفر صادق رحمۃ اللہ علیہ 23
ملت جو رهنما 24

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

فيضانِ امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه[1]

دعاءِ عطار

ياربَّ المصطفيٰ! جيڪو 21 صفحن جو رسالو ”فيضان امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه “ پڙهي يا ٻڌي وٺي، اُن کي تمام صحابہ ۽ اهلبيت جو سچو پڪو غلام بڻاءِ ۽ اُن کي امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي پياري پياري ناني سائين جي قيامت ۾ شفاعت نصيب فرماءِ.

آمين بِجاهِ خاتَمِ النَّبيّين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّم

درود شريف جي فضيلت

فرمانِ آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّم: مسلمان جيستائين مون تي درود شريف پڙهندو رهي ٿو ملائڪ اُن تي رحمتون موڪليندا رهن ٿا، هاڻي ٻانهي جي مرضي آهي گهٽ پڙهي يا وڌيڪ.

(ابنِ ماجه، 490/1، حديث: 907)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

غيبي انگورءِ چادرون

حضرت ليث بن سعد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: مان هڪ ڀيرو حج جي اِرادي سان مڪي شريف حاضر ٿيس. عصر جي نماز ادا ڪرڻ کان پوءِ مان مسجد الحرام جي ويجهو واقع جبل اَبي قُبيس ڏانهن وڌيس. مون ڏٺو ته هڪ شخص ويهي هي دعا گهري رهيو هو: ”يا رَبِّ! يارَبِّ!“

---

[1] ... هي رسالو 12 رجب المرجب 1441ھ بمطابق 7 مارچ 2020ء تي ٿيڻ واري هفتہ وار مدني مذاڪري ۽ 15 رجب المرجب 1441 ھ بمطابق 10 مارچ 2020ء تي امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي عرس جي رات جي موقعي تي ٿيڻ واري اميراهلسنت جي بيان جو تحريري گلدستو.

ايستائين جو اُن جو ساهه ڦوڪجي ويو پوءِ چيائين ”يا حَيُّ، يا قيّومُ“ ايستائين جو اُن جو ساهه ڦوڪجي ويو. پوءِ چوڻ لڳو. ”يا رحمٰنُ!يا رحمٰنُ!“ ايستائين جو اُن جو ساهه ڦوڪجي ويو. پوءِ ”يَاأَرْحَمَ الرّٰحِمِيْن“ جو ورد ڪندو رهيو ايستائين جو اُن جو ساهه ڦوڪجي ويو. جڏهن اهو فارغ ٿيو ته بارگاهِ الٰهي ۾ عرض ڪرڻ لڳو: ياالله پاڪ! انگور کائڻ جي خواهش ٿئي آهي، مونکي انگور کاراءِ ۽ منهنجي چادر ڦاٽي پئي آهي مونکي چادر عطا فرماءِ. **حضرت ليث بن سعد** رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: الله پاڪ جو قسم! اُن جي ڳالهه اڃان مڪمل ئي ڪانه ٿئي هُئي ته مون هڪ ڇٻي ڏٺي جيڪا انگورن سان ڀريل هئي حالانڪ اُنهن ڏينهن ۾ انگورن جو موسم نه هو ۽ اُن سان گڏ ٻه چادرون به هيون. جڏهن اُن کائڻ جو اِرادو ڪيو ته مون چيو: مان به اوهان جو شريڪِ (دعا) آهيان جڏهن اوهان دُعا ڪئي هئي ته مون آمين چيو هو. اُن چيو: اچو، الله پاڪ جو نالو وٺي کائو ۽ ڪا شيءِ بچائي نه رکجانءِ. مان اڳتي وڌي انگور کائڻ شروع ڪيا. انهن انگورن ۾ ٻج نه هو ۽ مون اهڙا لذيذ انگور اڳ ۾ ڪڏهن ڪونه کاڌا هئا، تنهنڪري مون خوب سير تي ڪري (يعني پيٽ ڀري) کاڌا پر ڇٻيءَ مان ٿورو به گهٽ نه ٿيو. پوءِ مون کي فرمايائون: هنن چادرن مان جيڪا وڻئي کڻي وٺ. مون چيو: مون کي چادر جي ڪا ضرورت ناهي. پوءِ هُو چوڻ لڳو: توهان ٿوري دير جي لاءِ لڪي وڃو ته جيئن مان چادر پائي وٺان. مان(ڪنهن شيءِ جي) اوٽ وٺي لڪي ويس. ان هڪ چادر کي تهبند(گوڏ) طور استعمال ڪيو ۽ ٻئي مٿان ويڙهي ورتي پوءِ پنهنجون لٿل ٻه چادرون پنهنجي هٿ ۾ پڪڙي (هٿان) ڪان هليو ويو. مان به اُن جي پنيان هلڻ لڳس ايستائين جو جڏهن هُو صفا ۽ مروه جي مقام تي پهتو ته اُن

کي هڪ ماڻهو مليو ۽ چوڻ لڳو: اي الله پاڪ جي پياري رسول جي سؤٽ (چاچي جا پٽ)! مون کي لباس پارايو، اللّٰه ڪريم! اوهان کي لباس پارائي. اُن بئي چادرون سائل کي ڏئي ڇڏيون. مون ان ماڻهوءَ کان پڇيو: اللّٰه اوهان تي رحم فرمائي. هي ڪير آهن؟ اُن جواب ڏنو: هي حضرت جعفر بن محمد(يعني امام جعفر صادق) رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه آهن.
حضرت ليث بن سعد رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه فرمائن ٿا: اُن کان پوءِ مون پاڻ رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه کي تمام گهڻو تلاش ڪيو پر ڪٿي نہ پاتو. مون کي سندن جدائي تي تمام گهڻو صدمو پهتو.

(الروض الفائق، ص224)

الله ربّ العزت جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي. اٰمين بِجاهِ خاتَمِ النَّبِيّيْن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

تیری نسلِ پاک میں ہے بچہ بچہ نور کا　　تو ہے عینِ نور تیرا سب گھرانا نور کا

(حدائقِ بخشش،ص246)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!　　صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

اي عاشقانِ صحابہ و اهلبيت! ڏٺو اوهان؟ سيّدن جا سرتاج، حضرت امام جعفر صادق رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه ڪيترا صاحبِ ڪرامت بُزرگ هئا. پاڻ رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه اهلبيتِ اطهار جي اکين جا تارا، تمام وڏا وليُ الله ۽ زبردست عالِمِ دين هئا.

امام جعفر صادق رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه جو تعارف

شهيدِ ڪربلا، مصطفي ڪريم جي ڪلهن جي سوار، امامِ عرش مقام، امامِ هُمام، صحابي ابن صحابي حضرت امام حسين رَضِيَ اللّٰهُ عَنۡه جا پڙپوٽا عظيم تابعي بُزرگ حضرت امام جعفر صادق رَحۡمَةُ اللّٰهِ عَلَيۡه جي

ولادت 17 ربيع الاول 80 يا 83 هجري سومر شريف جي ڏهاڙي مديني پاڪ ۾ ٿئي. سندن ڪنيت ابو عبدالله ۽ ابو اسماعيل آهي جڏهن تہ لقب صادق، فاضل ۽ طاهر آهي. (شواهد النبوة، ص245،شرح شجره قادريہ ،ص58)

پاڻ رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ ڪي سچ ڳالهائڻ جي ڪري"صادق" جي لقب سان سڃاتو وڃي ٿو. يعني اسم بامسمّي هئا جهڙو لقب اهڙو ئي سندن مبارڪ عمل هو.

مبارڪ شجرهءِ نسب

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ جي امڙ سائڻ جو نالو مبارڪ حضرت بيبي اُمِّ فروه بنت قاسم بن محمد بن ابوبڪر صديق رَضِیَ اللہُ عَنْھُم آهي جڏهن تہ سندن والدِ محترم جو نالو مبارڪ حضرت امام محمد باقر بن علي زين العابدين بن امام حسين رَضِیَ اللہُ عَنْھُم آهي. يعني امام جعفر صادق رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ والده جي طرف کان "صديقي" ۽ والد محترم جي طرف کان "حسيني سيّد" آهن.

(طبقات الکبریٰ لابن سعد،342/8 ماخوذا،فیضان صدیق اکبر،ص82)

صحابہ کا گدا ہوں اور اہلِ بیت کا خادم
یہ سب ہے آپ ہی کی تو عنایت یا رسول اللہ

میں ہوں سُنّی رہوں سُنّی مروں سُنّی مدینے میں
بقیعِ پاک میں بن جائے تُربت یا رسول اللہ

شہا! عطار پر ہر آن رحمت کی نظر رکھنا
کرے دن رات یہ سنّت کی خدمت یا رسول اللہ

(وسائلِ بخشش،ص 330-331-332)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!   صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جو شان

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه تابعي بُزرگ آهن، کين ٻن جليل القدر صحابين حضرت اَنس بن مالک ۽ حضرت سهل بن سعد رَضِیَ اللہُ عَنْهُما جي زيارت ڪئي. سندن ڪان سندن شهزادي حضرت امام موسيٰ ڪاظم، امام اعظم ابو حنيفه، امام مالڪ، حضرت سفيان ثوري ۽ حضرت سفيان بن عُيَينَہ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِم جهڙن وڏن وڏن بزرگن فيض پاتو.
(سير اعلام النبلاء،6/439،438)

”عرس جعفر“ جي 7 حرفن جي نسبت سان امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جا 7 واقعا

(1) لذيذ ترين کجورون

هڪ شخص جو بيان آهي ته اسان تابعي بُزرگ حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه سان گڏجي حج ڪرڻ جي لاءِ وڃي رهيا هئاسين، رستي ۾ اسان هڪ هنڌ کجور جي سکل وڻن وٽ رڪياسين، امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه آهسته آواز ۾ ڪجهه پڙهيو جيڪو مان سمجهي نه سگهيس، پوءِ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه انهن سکل وڻن کي فرمايو: الله پاڪ توهان ۾ جيڪو اسان جي لاءِ رزق پيدا فرمايو آهي، اُن مان اسان کي به کارايو، انهيءَ وقت مون ڏٺو ته کجين جا چڱا سندن طرف جهڪي رهيا هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه مون کي فرمايو: ويجهو اچو ۽ بسم الله پڙهي ڪري کائو، مون اهڙيون مزيدار کجيون ڪڏهن نه کاڌيون هيون.
(شواہد النبوة،ص250)

الله ربّ العزت جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اٰمين بِجاهِ خاتَمِ النَّبِيّيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

(2) پنجاه حجن جي دُعا

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کيترا مستجاب الدعوات هئا (يعني سندن جون دعائون قبول ٿينديون هيون) هڪ ڀي امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي ڪرامت پڙهو، جيئن ته هڪ شخص پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کان دعا جي لاءِ عرض ڪيو ته (منهنجي لاءِ دعا ڪيو ته) الله پاڪ مون کي ايترو مال ڏئي جو مان ڪيئي حج ڪيان، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه دعا ڪئي:”اي الله پاڪ! هن کي ڪثرت سان مال عطا فرماءِ ته جيئن هي پنهنجي زندگي ۾ ”پنجاهه حج“ ڪري. جيئن ته اُن کي ايترو مال عطا ٿيو جو اُن پورا ”پنجاهه حج“ ڪيا، جڏهن 51 ڀيرو حج جي لاءِ ”مقامِ جُحفه“ پهتو ۽ غسل جي لاءِ (نهر وغيره ۾ ويو ته) پاڻي جون موجون اُن کي وهائي ڪٽي ويون ۽ اهو انهي ۾ ٻڏي گذاري ويو.

(شواهد النبوة، ص251)

الله ربّ العزت جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اٰمين بجاهِ خاتَمِ النَّبِيّيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

تمھارے مُنہ سے جو نکلی وہ بات ہو کے رہی　　کہا جو دِن کو کہ شب ہے تو رات ہو کے رہی

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

(3) مُئل جانور زنده ڪري ڇڏيو

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه مڪي شريف ۾ هڪ ڏينهن ڪٿي وڃي رهيا هئا ته رستي ۾ هڪ عورت پنهنجي ڳئون جي مرڻ سبب روئي رهي هُئي، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه (اُن عورت کي) فرمايو: ڇا اوهان چاهيو ٿيون ته الله پاڪ توهان جي ڳئون زنده فرمائي ڇڏي؟ عورت

عرض ڪيو: مان اڳ ۾ ئي پريشان آهيان وري اوهان اسان سان اهڙي مذاق ڪري رهيا آهيو. پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه عورت کي فرمايو:”مان اوهان کان مذاق نہ پيو ڪيان“ پوءِ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه دعا فرمائي، ۽ ان ٻَڪِرِي کي مٿي ۽ پيرن مان پڪڙي هِلايو تہ اها جلدي مان اٿي بيهي رهي. (شواہد النبوۃ ،ص249)

اللّٰہ ربّ العزت جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي. اٰمين بِجاہِ خاتَمِ النَّبِيّيْن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

فيضانِ جعفر صادق! .... جاري رهندو!
عظمتِ امام جعفر! .... مرحبا! مرحبا!
شرافتِ امام جعفر! .... مرحبا! مرحبا!
صداقتِ امام جعفر! .... مرحبا! مرحبا!
شرافتِ امام جعفر! .... مرحبا! مرحبا!
سيادتِ امام جعفر! .... مرحبا! مرحبا!
کرامت امام جعفر! .... مرحبا مرحبا!
فيضانِ جعفر صادق! .... جاري رهندو!

(4) گم ٿيل چادر ملي وئي

هڪ شخص مڪي شريف ۾ هڪ چادر خريد ڪئي ۽ اِرادو ڪيائين تہ هي چادر هرگز ڪنهن کي نہ ڏيندس، بلڪ پنهنجي وفات کان بعد تبرڪ طور انهيءَ جو ڪفن ٺهرائيندس، اُن جو چوڻ آهي: جڏهن مان ميدانِ عرفان شريف کان مُزدلفہ آيس تہ اُها ”چادر“ مون کان گم ٿي وئي، مون کي ڏاڍو ڏک ٿيو. جڏهن مان صبح مُزدلفہ کان مِنٰي

شريف جي طرف آيس تہ **مسجد الخيف شريف** ۾ ويهي رهيس، اچانڪ هڪ ماڻهو جيڪو تابعي بُزرگ حضرت امام جعفر صادق رَحۡمَۃُاللّٰہِ عَلَیۡہ وٽ آيو هو مون کي چوڻ لڳو: اوهان کي امام جعفر صادق رَحۡمَۃُاللّٰہِ عَلَیۡہ سڏي رهيا آهن، مان جلدي مان سندن خدمتِ بابرڪت ۾ حاضر ٿيس ۽ سلام عرض ڪري هڪ طرف ويهي رهيس، پاڻ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہ منهنجي طرف غور سان ڏسي ڪري فرمايو: ”ڇا تون اهو پسند ڪرين ٿو تہ توکي پنهنجي چادر ملي وڃي جيڪا تنهنجي موت کان بعد توکي ڪفن جو ڪم ڏئي، مون عرض ڪيو: ”اي ابنِ رسول اللّٰہ! اها تہ ڪافي ڏينهن کان گم ٿئي چڪي آهي، ملي وڃي تہ تمام سٺو! پاڻ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہ پنهنجي غلام کي آواز ڏنو، هُو چادر کڻي آيو، مون ڏٺو (تہ هيءَ) اهائي چادر هُئي، پاڻ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہ ارشاد فرمايو:”هن کي کڻي وٺو ۽ اللّٰہ ڪريم جو **شڪر ادا ڪريو.** (شواهد النبوة ، ص249)

اللّٰہ ربّ العزت جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي.

اٰمين بِجاهِ خاتَمِ النَّبِيّيْن صَلَّى اللّٰہُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

(5) جنت ۾ گهر

”شواهد النبوة“ ۾ آهي: (تابعي بُزرگ) حضرت امام جعفر صادق رَحۡمَۃُاللّٰہِ عَلَیۡہ جي خدمتِ بابرڪت ۾ هڪ شخص ڏهہ هزار دينار(يعني ڏهہ هزار سُون جا سڪا) کڻي حاضر ٿيو ۽ عرض ڪرڻ لڳو: ”حضور! مان حج جي لاءِ وڃي رهيو آهيان، اوهان منهنجي لاءِ هنن پيسن مان ڪو مڪان وغيره خريدي ونجو تہ جيئن حج کان موٽي پنهنجي اولاد کي وٺي (اُتي) رهڻ شروع ڪيان، پوءِ حج کان واپسي تي اهو

شخص سندن بارگاهِ عالي ۾ حاضر ٿيو ته پاڻ رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه ان کي فرمايو: مون توهان جي لاءِ جنت ۾ گهر خريدي ورتو آهي، جنهن جي پهرين حد حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّمَ تي، ٻئي حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْه تي، ٽئين حد نواسهءِ رسول امام حسن مجتبيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْه تي ۽ چوٿين حد حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْه تي ختم ٿئي ٿي ۽ هي وَٺُ مون هن تي لکي بہ ڇڏيو آهي. اُها خوشخبري ٻڌي اهو شخص تمام گهڻو خوش ٿيو ۽ خط وٺي پنهنجي گهر هليو ويو. گهر ويندي ئي اهو شخص بيمار ٿي پيو، اُن وصيّت ڪئي تہ اُن خط کي منهنجي وفات کان پوءِ منهنجي قبر ۾ رکي ڇڏجو، گهر وارن دفن ڪندي وقت اُن خط کي قبر ۾ رکي ڇڏيو، ٻئي ڏينهن ڏٺائون ته اهو ئي خط قبر جي مٿان رکيل هو ۽ ان جي پٺيان هي لکيل هو:”امام جعفرصادق رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه جيڪو وعدو ڪيو هو اهو پورو ٿي ويو“ (يعني ان کي جنت ۾ عاليشان گهر ملي ويو). (شواهد النبوة، ص251)

(6) مک چو پيدا ڪئي وئي

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه هڪ ڀيرو خليفي منصور جي دربار ۾ تشريف فرما ها تہ مکيون هرهر خليفي جي چهري تي ويهن پيون خليفي تنگ ٿئي عرض ڪيو، اي ابو عبدالله! (هي امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي ڪنيت هئي) الله پاڪ مک کي چو پيدا ڪيو آهي؟ (پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه خليفي کي چوٽ رسائڻ جي لاءِ) ارشاد فرمايو: تہ جيئن ظالمن ۽ مغرورن کي ذليل ڪري. (حلية الاولياء ، 3/ 230،رقم:3798)

(7) عاجزي جي عظيم مثال

اي عاشقانِ صحابہ و اهلبيت! حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه عالي نسب هئڻ جي باوجود عاجزي جا پيڪر هئا. هڪ ڀيرو امام

اعظم ابو حنيفه جي عظيم شاگرد، تمام وڏي عالم ۽ صوفي بُزرگ حضرت داؤد طائي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه سندن کي عرض ڪيو، اهلبيت مان هئڻ جي حيثيت سان مون کي ڪا نصيحت فرمايو. پر پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه خاموش رهيا. ٻيهر عرض ڪيائون ته ”اهلبيت مان هئڻ جي اعتبار سان الله پاڪ اوهان کي جيڪا فضيلت بخشي آهي، ان لحاظ کان نصيحت ڪرڻ اوهان جي لاءِ ضروري آهي.“ هي ٻڌي ڪري پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمايو: مان ته پاڻ خوف ۾ ورتل آهيان ته ڪٿي قيامت جي ڏينهن جدّاعليٰ(محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ) منهنجو هٿ پڪڙي اهو نه پڇي ونن ته تو پاڻ منهنجي پيروي جو حق ادا ڇونه ڪيو؟ ڇوته نجات جو تعلق نسب سان ناهي نيڪ ڪمن سان آهي. اهو ٻڌي ڪري حضرت داؤد طائي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه روئي ڏنو ته اها هستي جن جا جدّ امجد الله پاڪ جا آخري رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ آهن، جڏهن ان جي خوفِ خدا جو اِهو عالم آهي ته مان ڪهڙي ڳڻپ ۾ اچان ٿو؟ (تذڪرة الاولياء،21/1) الله ربّ العزت جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي. اٰمين بِجاهِ خاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

کرم سے ہم پر، امامِ جعفر ہیں سایہ گُستر، امامِ جعفر
ہمیں ہو کیوں کر، امامِ جعفر عَدو کا آب ڈر، امامِ جعفر
سَخا کے پیکر، امامِ جعفر غَریب پَرور، امامِ جعفر
حَیا کے پیکر، امامِ جعفر ہمارے رہبر، امامِ جعفر
تُو دور دِلبر، امامِ جعفر غَم و اَلَم کر، امامِ جعفر

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

ڪجھ مبارڪ عادتون

پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي مبارڪ طبيعت ۾ ”خوش اخلاقي“ هئي، مبارڪ لبن تي مسڪراهٽ سجيل رهندي هئي پر جڏهن ذڪرِ مصطفي ٿيندو هو تہ(ذڪرِ رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي هيبت ۽ تعظيم جي سبب) رنگ ڦڪو ٿي ويندو هو، ڪڏهن بہ بي وضو ”حديثِ پاڪ“ بيان نہ فرمائيندا ها، نماز ۽ تلاوت ۾ مشغول رهندا يا خاموش رهندا هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي گفتگو ”فضول گوئي“ کان پاڪ هوندي هئي. (شفا، 42/2)

ٽي عبادتون

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! حضرت امام جعفرصادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ظاهري توڙي باطني علوم جا جامع هئا، پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه رياضت ۽ عبادت ۽ مجاهدي ۾ مشهور هئا. امام مالڪ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جو بيان آهي: مان هڪ زماني تائين پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي خدمت مبارڪ ۾ ايندو رهيس، مون هميشہ سندن کي ٽن عبادتن مان ڪنهن هڪ عبادت ۾ مصروف ڏٺو، يا تہ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه نماز پڙهندا يا تلاوتِ قرآن ۾ مشغول رهندا يا وري روزيدار هوندا ها. (شفا، 42/2)

اي عاشقانِ صحابہ و اهلبيت! اوهان پڙهيو تہ عظيم عاشقِ رسول حضرت امام مالڪ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي رهيا آهن تہ مون هميشہ امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کي عبادت ۾ ڏٺو، ٿورو اسان بہ پنهنجي باري ۾ غور ڪيون تہ اسان جو ڪيترو وقت الله پاڪ ۽ ان جي پياري پياري آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي ياد ۾ گذري ٿو اسان جي نمازن جي ڇا پوزيشن آهي؟ ڇا اسان بہ روزانو قرآنِ ڪريم جي تلاوت ڪريون ٿا؟ افسوس! امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرض سان

گڏوگڏ خوب نفل روزا بہ رکن ۽ اسان کان صرف فرض روزا بہ نٿا رکيا وڃن؟ **اي ڪاش!** اسان کي پنھنجي بُزرگن جي نقشِ قدم تي ھلڻ نصيب ٿئي وڃي. اللہ پاڪ توفيق ڏئي تہ فرضن سان گڏوگڏ نفلن جي ڪثرت ڪيو، روزانو گھٽ ۾ گھٽ ھڪ سيپاري جي تلاوت جي عادت بڻجي وڃي تہ ڇا ڳالھ آھي، بيشڪ ڪيرڻ ۽ ڪوندي جو نياز ضرور ڪيو پر ڪيرٽي پچائي ڪائڻ ۽ ڪارائڻ ئي امام جعفر صادق جي محبت جو دم ڀرڻ ناھي، سچي محبت تہ اھا آھي تہ اسان ان جي نقشِ قدم تي ھلون ۽ ان جيان نيڪين ۾ بہ رغبت رکون. اَلْحَمْدُ لِلّٰہ! رجب المرجب جو مھينو، امام جعفر صادق رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ جو مھينو جاري آھي. جنھن سان ٿئي سگھي اھو نفل نمازن جي بہ خوب خوب ڪثرت ڪري.

صوفي ڪير؟

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ فرمائن ٿا: ”جيڪو شخص رسول اللہ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي ظاھري حالات مبارڪ جي مطابق زندگي گذاري اھو سنت تي عمل ڪرڻ وارو آھي ۽ جيڪو پاڻ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي باطني حالات مبارڪ جي مطابق زندگي گذاري اھو ”صوفي“ آھي ۽ باطني زندگي مان امام جعفر صادق رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ جي مراد حضور صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جا پاڪيزه اخلاق ۽ آخرت کي اختيار ڪرڻ آھي تنھنڪري جيڪو شخص پاڻ ڪريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي اخلاقِ ڪريمہ سان پاڻ کي سينگاري ۽ جنھن شيءِ کي پاڻ ڪريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم اختيار فرمايو ان کي اختيار ڪري، جنھن شيءِ ۾ رغبت رکِي اُن ۾ رغبت رکي، جن شين کان پاڻ ڪريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم پاڻ کي بچايو ان کان بچندو رھي ۽ جن ڪمن جي ترغيب ڏياري

انهن تي عمل ڪري ونئي تہ بيشڪ اهو گندگي کان پاڪ ۽ صاف تي غير کان نجات ماڻي ويو ۽ جيڪو شخص حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي رستي کان هٽي ڪري پنهنجي نفس جي پيروي ڪرڻ ۽ پنهنجي پيٽ ۽ شرمگاهہ جي خواهشن کي پورو ڪرڻ ۾ مشغول رهيو تہ اهڙو شخص صوفي بڻجڻ کان پري، بيوقوفي ۾ ڪوشش ڪرڻ وارو ۽ اڄڻ وارن خطرناڪ حالات کان غافل آهي. (حلية الاوليا، 53/1)

صدقِ صادِق کا تَصَدُّق صادِقُ الْاِسلام کر
بے غَضب راضی ہو کاظم اور رضا کے واسطے

شرح شجرو شريف: هي شعر سلسلي عاليہ قادريہ رضويہ جي شجري شريف جو چوٿون شعر آهي، هن شعر ۾ سلسلہ عاليہ قادريہ رضويہ جي چهين، ستين ۽ اٺين شيخ امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه پوءِ سندن شهزادي امام موسيٰ ڪاظم ۽ پوءِ ان جي شهزادي امام علي رضا جي وسيلي سان دعا ڪئي وئي آهي تہ يااللہ پاڪ! توکي امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي ”صدق“ (يعني سچائي) جو واسطو مون کي ايمان جي سلامتي نصيب فرماءِ ۽ امام موسيٰ ڪاظم ۽ امام رضا رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِما جي صدقي مون سان بنا غضب فرمائي راضي ٿي وڃ.

اٰمين بِجاہِ خاتَمِ النَّبِیّٖن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

شانِ صديقِ اڪبر ۽ فاروقِ اعظم بزبانِ امام جعفر صادق (رَضِىَ اللهُ عَنْهُم)

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کان مسلمانن جي پهرين خليفي حضرت ابوبڪر صديق رَضِىَ اللهُ عَنْه جي باري ۾ پڇيو ويو تہ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه

فرمايو: مان انهن جي متعلق صرف چڱي ڳالهه ئي چئي سگهان ٿو ڇوته مون پنهنجي والدِ محترم حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کان، انهن حضرت امام زين العابدين رَضِيَ اللهُ عَنْه کان ۽ انهن نواسه رسول حضرت امام حُسين رَضِيَ اللهُ عَنْه کان روايت ڪئي ته مولىٰ علي شيرخدا رَضِيَ اللهُ عَنْه فرمائن ٿا: مون رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّم کي اهو فرمائيندي ٻڌو ته "ابوبڪر صديق کان افضل ڪنهن انسان تي اج تائين نه سج اڀريو ۽ نه ئي لٿو." ان کان بعد امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمايو:"جيڪڏهن مون روايت ۾ غلط بياني ڪئي هجي ته مونکي ڪالهه قيامت جي ڏينهن سرڪار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ واٰلِهٖ وَسَلَّم جي شفاعت حاصل نه ٿئي ۽ (مان ابوبڪر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْه جا فضائل چونه بيان ڪيان جو) مان ته پاڻ قيامت جي ڏينهن"صديق اڪبر رَضِيَ اللهُ عَنْه" جي شفاعت جو طلبگار آهيان." پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: جيڪو حضرات شيخين ڪريمين(يعني ابوبڪر صديق ۽ حضرت عُمر فاروقِ اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُما جي فضيلت کان ناواقف آهي اهو سُنّت کان ناواقف آهي، مون اهلبيت مان ڪنهن کي ناهي ڏٺو جيڪو انهن سان محبت نه رکندو هجي. وڌيڪ فرمائن ٿا: "بيشڪ حضرت ابوبڪر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْه جي دل ربّ پاڪ جي مشاهدي سان ڀريل آهي، ان جي دل ۾ الله پاڪ کان علاوه ٻيو ڪوبه نه هو، هُو"لَآاِلٰهَ اِلَّا الله" جو ورد ڪثرت سان ڪندا هئا ۽ اميرالمؤمنين عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْه جي زبان تي اڪثر "اَللّٰهُ اڪبر" جاري رهندو هو" (الرياض النضرة، 59/1، 67، 136ملتقطا)

اُن شخص سان منهنجو ڪو تعلق ناهي

هڪ شخص حضرت صديقِ اڪبر ۽ فاروقِ اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُما جي باري ۾ پڇيو: ته پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمايو: توهان مون کان انهن جي باري ۾

پڇو تا جن جنت جو ميوو کاڌو. (سيراعلام النبلاء،441/6،رقم:948) اُن شخص کان منهنجو ڪوبہ تعلق ناهي جيڪو اميرالمؤمنين حضرت صديقِ اڪبر ۽ فاروقِ اعظم رَضِیَ اللہُ عَنْہُما جو ذڪر ”ڀلائي“ سان نہ ڪري. (تاريخ الخلفاء،ص96)

ہر صحابیِ نبی! .... جنّتی جنّتی
چار یارانِ نبی .... جنّتی جنّتی
حضرتِ صدیق بھی! .... جنّتی جنّتی
اور عُمر فاروق بھی! .... جنّتی جنّتی
عثمانِ غنی! .... جنّتی جنّتی
فاطمہ اور علی! .... جنّتی جنّتی
حسن اور حسین بھی! .... جنّتی جنّتی
والدینِ نبی! .... جنّتی جنّتی
ہر زوجۂ نبی! .... جنّتی جنّتی

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

امام جعفر صادق ۽ موت جي ياد

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ ايتري عظمت ۽ شان جا مالڪ هئڻ جي باوجود موت کي ياد ڪندا هئا. پاڻ رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ رات جو قبرستانن ۾ ويندا هئا ۽ فرمائيندا هئا تہ اي قبر وارؤ! ڇا ڳالھ آهي جو مان توهان کي پڪاريان ٿو تہ توهان مان ڪو شخص جواب نہ ٿو ڏئي؟ پوءِ پاڻ رَحْمَۃُ اللہِ عَلَیْہ فرمائيندا هئا: افسوس! تہ منهنجي ۽ توهان جي وچ ۾ اهڙو حجاب (پردو) ٿي ويو آهي. پر آئنده مان بہ توهان ئي جهڙو

تي وجھ وارو آھيان. پاڻ رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلَیْه اھي ئي ڪلمات فرمائيندا رھندا ھئا ايستائين جو صبح صادق ظاھر ٿي ويندوھو ۽ پاڻ رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلَیْه نمازِ فجر جي لاءِ مسجد ۾ تشريف وٺي ويندا ھئا. (احياء العلوم،237/5)

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلَیْه فرمائن ٿا: اي ابنِ آدم! ڪنھن شيءِ جي نہ ھئڻ تي ڇو تو غم ڪرين؟ ھي(غم ڪرڻ) اُن(شيءِ) کي تو وٽ واپس نہ آڻيندو ۽ ڪنھن موجود شيءِ تي ڇو تو"تڪبر" ڪرين؟ موت ان کي تنھنجي ھٿ ۾ نہ رھڻ ڏيندو.
(صراط الجنان،748/9)

لازمی ہے ہر صُورت چھوڑنا گناہوں کا
بھائی موت سے پہلے کاش! تُو سُدھر جاتا
غیر کے تُو فیشن کو چھوڑ دے مِرے بھائی
اُن کی سُنّتیں اپنا کیوں ہے دَربدر جاتا

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّد

پنج طرح جا ماڻھو

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلَیْه فرمائن ٿا: "پنج قسم جي ماڻھن جي صحبت اختيار نہ ڪيو: (1) تمام گھڻو ڪوڙ ڳالھائڻ وارو. ڇوتہ توھان ان سان دوکو کائيندؤ. اھو رُج(وارياسي زمين جي اھا چمڪ جيڪا چنڊ يا سج جي روشني پوڻ سان پيدا ٿيندي آھي جيڪا پاڻيءَ جھڙي لڳندي آھي) جيان آھي، اھو پري واري کي تنھنجي ويجھو ڪري ڇڏيندو ۽ ويجھي واري کي پري ڪري ڇڏيندو. (2) بي وقوف انسان، ڇوتہ اُن کان توھان کي ڪجھ بہ حاصل نہ ٿيندو، اُھو توھان کي نفعو پھچائڻ چاھيندو پر نقصان پھچائي ويھندو.(3) ڪنجوس شخص، ڇوتہ جڏھن توھان کي اُن جي گھڻي ضرورت پوندي تہ اھو دوستي ختم ڪري ڇڏيندو. (4) بُزدل انسان، ڇوتہ اھو مشڪل وقت

۾ توهان کي ڇڏي پڇي ويندو. (5) فاسق، چوته اهو توهان کي هڪ گره يا ان کان گهٽ قيمت ۾ وڪڻي ڇڏيندو، کنهن پڇيو گره مان ڇا مراد آهي؟ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمايو: لالچ رکڻ ۽ ان کي نه ماڻڻ. (صِراط الجنان،258/4)

خوف کان حفاظت جو نسخو

والدِ اعليٰ حضرت، علامه مولانا مفتي نقي علي خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کان منقول آهي: جيڪو شخص عجز(يعني بي وسي) جي وقت پنج ڀيرا ”يَارَبَّنَا“ چئي، الله پاڪ اُن کي اُن شيءِ کان جنهن جو خوف رکي ٿو، اَمان بخشي ۽ جيڪا شيءِ چاهي ٿو، عطا فرمائي. (فضائل دُعا،ص71) ”يَارَبَّنَا“ جو مطلب آهي اي اسان جا پروردگار.

رجب جا ڪونڊا

صدرالشريعه حضرتِ علامه مفتي محمد امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: رجب جي مهيني ۾ ڪجهه هنڌن تي حضرت امام جعفر صادِق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي اِيصالِ ثواب جي لاءِ کيرڻي جا ڪونڊا تيار ڪيا ويندا آهن، اهو به جائز آهي پر ان ۾ به انهيءَ هنڌ کائڻ جي ڪجهه ماڻهن پابندي لڳائي رکي آهي اها اجائي پابندي آهي. هن ڪونڊن جي باري ۾ هڪ ڪتاب به آهي جنهن جو نالو ”داستانِ عجيب“ آهي، ان موقعي تي ڪي ماڻهو هن کي پڙهائيندا آهن ۽ ان ۾ جيڪو ڪجهه لکيل آهي ان جو ڪو به ثبوت ناهي اهو نه پڙهيو وڃي، فاتحه پڙهي اِيصالِ ثواب ڪيو. (بہار شريعت،حصه 16، 643/3) اهڙي طرح ”ڏهه بيبين جي ڪهاڻي“، ”ڪانير جي ڪهاڻي“ ۽ جنابِ سيده

واري کھاڌي سڀ مَن گھڙت قِصا آھن انھن کي نہ پڙھيو وڃي، ھن جي بدران ياسين شريف پڙھي وٺو تہ (حديثِ پاڪ جي مطابق ڏھ ختمِ قرآن جو ثواب ملندو، ھي بہ ياد رھي تہ ڪونڊي ۾ ئي کيرٽي کارائڻ ضروري ناھي، بين ٿانوَن ۾ بہ ڪائي ۽ کارائي سگھو ٿا ۽ اُن کي گھر کان ٻاھر بہ کڻي وڃي سگھو ٿا، بيشڪ نياز ۽ فاتحہ جي اصل يعني بنياد ايصالِ ثواب آھي ۽ ڪونڊن جي نياز اِيصالِ ثواب جو ھڪ قسم آھي اِيصالِ ثواب (يعني ثواب پھچائڻ)، قرآنِ ڪريم ۽ اَحاديثِ مُبارَڪہ مان ثابت آھي، ايصالِ ثواب دعا جي ذريعي بہ ڪري سگھجي ٿو ۽ کاڌو وغيره پچائي ان تي فاتحہ بہ ڏياري سگھجي ٿي. ڪونڊن جي نياز بہ اِيصالِ ثواب ئي جي ھڪ صُورت آھي، ھن کي ناجائز چوڻ، شريعت تي اِفترا (يعني تھمت لڳائڻ) آھي.

ناجائز چوڻ وارا سيپاري 7 سورةُ المآئده جي آيت نمبر 87 ۾ بيان ڪيل حڪمِ الٰھي مان عبرت وٺن. جئين تہ ارشاد ٿئي ٿو:

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحَرِّمُوْا طَيِّبٰتِ مَاۤ اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿۸۷﴾

(پ7،المائدہ:87)

ترجمو ڪنزالعرفان: اي ايمان وارؤ! ان پاڪيزه شين کي حرام قرار نہ ڏيو جن کي الله توھان جي لاءِ حلال فرمايو آھي ۽ حد کان نہ لنگھو. بيشڪ الله حد کان لنگھندڙ کي ناپسند فرمائيندو آھي.

فرمانِ حضرت عبدالله بن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

مَارَآهُ الْمُسْلِمُوْنَ حَسَناً فَهُوَ عِنْدَ اللهِ حَسَنٌ يعني اھا شيءِ جنھن کي مسلمان (علم وارا ۽ تقويٰ وارا) چڱو سمجھن اھا الله جي نزديڪ بہ چڱي

آهي. (مسند امام احمد ، 16/2 ، حديث:3600)

مصيبتون پري ٿينديون آهن

حضرت مفتي احمديارخان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي فاتحه ڪري، (جو هن جي برڪت سان) ڪيئي اٽڪيل مصيبتون (پري ٿي ويندڙيون آهن). (اسلامی زندگی،ص133)

مزيدار کير ڇمائڻ جو طريقو

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي ايصالِ ثواب جي لاءِ مسلمانن ۾ ڪونڊن جو رواج آهي، ڪونڊن جي رائج هئڻ جي حڪمت مون پڙهي نه ناهي البته منهنجو تجربو اهو آهي ته نئين مٽي جا ڪونڊا جنهن تي پالش ٿيل نه هجي، هن ۾ مسام(يعني سنها سوراخ) هوندا آهن، هن ۾ کير ڄمائڻ سان کير لذيذ ٿيندو آهي. ڪجھ بورچي نئين مٽي جي ننڍين ننڍين پيالين ۾ کير ڄمائي ڏيندا آهن، جن تي پالش ٿيل ناهي هوندي، انهن ۾ تيار کير تمام مزيدار هوندو آهي. جيڪڏهن اسٽيل جي ٿانوَ ۾ ڄمايون ته اُن جو ذائقو اهو نه هوندو جيڪو ڪوري مٽي جي ٿانوَ ۾ هوندو آهي. راهِ خدا ۾ ڏنل شيءِ، نياز ۽ فاتحه جيتري لذيذ شيءِ تي هوندي اوترو ئي ثواب وڌيڪ ملندو ۽ مسلمان جي دل ۾ خوشي وڌيڪ ٿيندي. ڪونڊن جي نياز جنهن شروع ڪئي هوندي اهو هن شين کي سمجهندو هوندو، امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي نياز ڪنهن به حلال شيءِ تي ڏياري سگھون ٿا. ڪجھ پچائڻ، کائڻ بنا فقط درود شريف پڙهي به ايصالِ ثواب ڪري سگھجي ٿو.

ايصالِ ثواب جي باري ۾ وڌيڪ معلومات جي مڪتبة المدينہ جو رسالو”فاتحہ جو طريقو“ پڙهي وٺو.

”رجب جا ڪونڊا“ ڪهڙي تاريخ تي ڪريون؟

پوري رجب جي مهيني ۾ بلڪ سڄي سال ۾ جڏهن چاهيو ايصال ثواب جي لاءِ ڪونڊن جو نياز ڪري سگهو ٿا، البت مناسب هي آهي تہ 15 رجب المرجب تي ”رجب جا ڪونڊا“ ڪيا وڃن ڇو تہ پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جو يومِ عرس آهي جيئن تہ فتاوٰي فقيہ ملّت جلد 2 صفحي 265 تي آهي: ”حضرت (سيّدنا) اِمام جعفر صادق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جو نياز 15 رجب تي ڪريو ڇو تہ حضرت جو وصال 15 تي ئي ٿيو آهي.“

ڏينهن مقرر ڪرڻ

وسوسو: ٽيجهو، چاليهو، يارهين ٻارهين ۽ ڪونڊن وغيره جي نالي سان ايصالِ ثواب جا ڏينهن مخصوص ڇو ڪيا ويا آهن؟

وسوسي جو جواب: ايصالِ ثواب جي لاءِ شريعت ۾ ڪا مُدّت ۽ وقت مقرر ڪرڻ ضروري ناهي، البت ڏينهن وغيره مقرر ڪرڻ ۾ شرعاً حرج بہ ناهي، وقت مقرر ڪرڻ ٻن طرح سان آهي. ﴿1﴾ **شرعي:** شريعت ڪنهن ڪم جي لاءِ وقت مقرر فرمايو هجي مثلاً قرباني، حج وغيره ﴿2﴾ **عُرفي:** شريعت جي طرفان وقت مقرر نہ هجي پر ماڻهو پاڻ ۾ ٻين جي سهولت ۽ يادگيري يا ڪنهن خاص مَصلحت جي لاءِ ڪو وقت خاص ڪري وٺن،

جيئن اڄڪلهہ مسجدن ۾ نمازن جي جماعت جي لاءِ وقت مخصوص ڪرڻ وغيره حالانڪ پهريان جماعت لاءِ وقت مقرر نہ هوندو هو جڏهن نمازي جمع ٿيندا هئا تہ جماعت بيهي رهندي هئي، بلڪ بعض ڪمن لاءِ خود سرڪار مدينہ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جن وقت مقرر فرمايو، پڻ صحابہ ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان ۽ بُزرگانِ دين رَحِمَهُمُ الله کان بہ ائين ڪرڻ ثابت آهي مثلاً ﴿1﴾ حضور پُر نور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم شُهداءِ اُحُد عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان جي زيارت جي لاءِ سال جو آخري وقت مقرر فرمايو هو. ﴿2﴾ چنچر جي ڏينهن سرڪار مدينہ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جو مسجد قُبا ۾ تشريف وٺي اچڻ ﴿3﴾ ۽ سيّدنا صديق اڪبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سان ديني مشاورت جي لاءِ صبح ۽ شام جو وقت مقرر ڪرڻ. ﴿4﴾ حضرت عبدالله بن مَسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وعظ و تَذڪِير (يعني درس و بيان) جي لاءِ جمعرات جو ڏينهن مقرر ڪيو. ﴿5﴾ ۽ عالم سڳورن جو سبق شروع ڪرڻ لاءِ اربع جو ڏينهن رکڻ. (فتاويٰ رضويه ج 9 ص 585، 586 ملتقطا)

"فيضانِ جعفر" جي 9 حروف جي نسبت سان 9 فرامينِ امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه

(1): الله پاڪ توهان کي ڪنهن نعمت سان نوازي ۽ توهان اُن تي هميشگي چاهيو تہ اُن تي وڌ کان وڌ شڪريو ادا ڪريو.
(حلية الاولياء، 3/ 225،رقم:3783)

(2): جيڪڏهن توهان کي رزق ۾ دير محسوس ٿئي تہ استغفار

(يعني اَسْتَغْفِرُاللّٰه) جي ڪثرت ڪيو. (حلية الاولياء، 3/ 225،رقم:3783)

(3): الله پاڪ دنيا کي حڪم ارشاد فرمايو: اي دنيا! جيڪو منهنجي عبادت ڪري ته اُن جي خدمت ڪر ۽ جيڪو تنهنجي خدمت ڪري ته اُن کي ٿڪائي ڇڏ. (حلية الاولياء، 3/ 226،رقم:3785)

(4): صدقي جي ذريعي رزق ۾ اضافو ۽ زڪوٰة جي ذريعي پنهنجي مالن کي محفوظ ڪيو. (حلية الاولياء، 3/ 227،رقم:3792)

(5): الله پاڪ وياج کي انهيءَ ڪري حرام ڪيو ته جيئن ماڻهو ڀلائي ڪرڻ سان نه رُڪجن. (حلية الاولياء، 3/ 226،رقم:3789)

(6): الله پاڪ فضول خرچي ڪرڻ واري کي محروم ڪري ڇڏي ٿو. (حلية الاولياء، 3/ 227،رقم:3792)

(7): دين ۾ لڙائي جهڳڙي کان بچو ڇوته هي دل کي مصروف رکندو ۽ نفاق (يعني منافقت) پيدا ڪندو آهي. (حلية الاولياء، 3/ 230،رقم:3799)

(8): وچٿرائي اختيار ڪرڻ وارو تنگدست(يعني غريب) ناهي ٿيندو. (حلية الاولياء، 3/ 227،رقم:3792)

(9): پرهيزگاري کان افضل ڪو سامانِ سفر ناهي، خاموشي کان بهتر ڪا شيءِ ناهي، جهالت کان وڌيڪ ڪو نقصانده دشمن ناهي ۽ ڪوڙ کان وڌي ڪا بيماري ناهي. (سير اعلام النبلاء، 444/6)

حُبِّ سادات اے خدا دے واسطہ
اہلِ بیتِ پاک کا فریاد ہے

آہ! سِبطِ مصطفٰے فریاد ہے
ہائے! ابنِ مرتضیٰ فریاد ہے

بَہرِ زینب بے حیائی کا حضور
خاتِمہ ہو خاتِمہ فریاد ہے

حال ہے بے حال شاہِ کربلا
آپ کے عطّار کا فریاد ہے

وصالِ باکمال

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه کي 15 رجب المرجب148ھ تي کنهن بدبخت زهر ڏنو جيڪو سندن شهادت جو سبب بڻيو. پاڻرَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي مزار شريف جنت البقيع ۾ پنهنجي والدِ محترم حضرتِ امام محمد باقر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه سان گڏ آهي. (شواہد النبوۃ،ص245، شرح شجرہ قادریہ، ص59) الله پاڪ حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه تي پنهنجون ڪروڙين رحمتون نازل فرمائي. ۽ اسان کي سندن برڪتون عنايت ڪري. حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي نياز ڪائڻ سان گڏوگڏ نماز ۽ ٻين نيڪين جو بہ اهتمام ڪيو ۽ گناهن کان بچي پنهنجي آخرت سنوارڻ وارا ڪم ڪيو.

ڪَرم سے ہم پر، امامِ جعفر — ہیں سایہ گُستر، امامِ جعفر
ہمیں ہو کیوں ڈر، امامِ جعفر — عَدو کا آب ڈر، امامِ جعفر
سَخا کے پیکر، امامِ جعفر — غَریب پَرور، امامِ جعفر
حَیا کے پیکر، امامِ جعفر — ہمارے رہبر، امامِ جعفر
تُو دور دِلبر، امامِ جعفر — غم و اَلم کر، امامِ جعفر

منقبت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه

امامِ جعفر صادق، مرادِ اہلِ یقیں
سلوک و عشق کی منزل ہے جن کے زیرِ نگیں
امیرِ بزمِ شریعت، مریدِ شاہِ نجف
شعاعِ مہرِ رسالت، متاعِ علم و یقیں
وہی ہیں مرکزِ اُمید نقشبند و عراق

ہیں ان کے فیض کے جویا تمام اہلِ زمیں
اُنہی کے نورِولایت سے کوفہ و بغداد
فقہ و علم و شرف کے ہیں تابدار نگیں
رشید وارثِ عالم نواز کے صدقے
ہیں صاحبانِ طریقت کے ہم بھی حلقہ نشیں

ملت جو رہنما

ملت کے رہنما ہیں، حضرت امام جعفر — سردارِ اولیا ہیں حضرت امامِ جعفر
کردار میں جھلک ہے ، انوارِ مصطفیٰ کی — نورانی آئینہ ہیں حضرت امامِ جعفر
سیرت ہے انکی روشن ، آقا کی سنتوں سے — اللہ کی رضا ہیں حضرت امامِ جعفر
سینہ بسینہ پہونچی، حسنین کی وراثت — فرزندِ مرتضٰی ہیں، حضرت امامِ جعفر
انکے گلِ عمل سے، مہکی ہے بزمِ تقویٰ — سلطانِ اصفیا ہیں حضرت امامِ جعفر
اربابِ حق کا ہادی ، ہراک قدم ہے انکا — اک جلوۂ ہدٰی ہیں حضرت امامِ جعفر
کونین کی بلندی، ہے انکے نقشِ پا میں — محبوبِ مصطفیٰ ہیں حضرت امامِ جعفر
ان سے ہوئی دوبالا، سادات کی تجلّی — اک نیّرِ صفا ہیں حضرت امامِ جعفر
صدیق کے کرم سے ، انکا لقب ہے صادق — فاروق کی عطا ہیں حضرت امامِ جعفر
کونڈے کا یہ تبرک دل تاب و جاں فزا ہے — ایمان کی ضیا ہیں حضرت امامِ جعفر
ہستی کے پھول سارے اب تک مہک رہے ہیں — گلزارِ اِتّقا ہیں حضرت امامِ جعفر
ہے ان کے باغیوں کو، دارین کا اندھیرا — نورِ دلِ وفا ہیں حضرت امامِ جعفر
جو کچھ بھی اُن سے مانگا، ہمکو ملا، فریدی — عثماں کی سخا ہیں حضرت امامِ جعفر

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نماز مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٿيندڙ دعوت اسلامي جي هفتيوار سنّتن ڀري اجتماع ۾ الله عَزَّوَجَلَّ جي رضا جي لاءِ سُٺين سُٺين نيّتن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. ❋ سنّتن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني ٽي ڏينهن سفر ۽ ❋ روزانو "فڪرِ مدينه" جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو ڀري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

منهنجو مدني مقصد: "مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي" اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ پنهنجي اصلاح جي لاءِ "**مدني انعامات**" تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ "**مدني قافلن**" ۾ سفر ڪرڻو آهي. اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

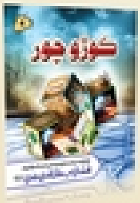

عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه محله سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net